

4 KLASEI

TAIP!

UŽRAŠAI

PASAULIO PAŽINIMAS

GAMTOS MOKSLAI IR VISUOMENINIS UGDYMAS

I dalis

1 skyrius. ATSAKINGA VEIKLA BENDRUOMENĖSE

Visuomeninis ugdymas
ŽMONĖS PRIE EKRANŲ

P. 10–11

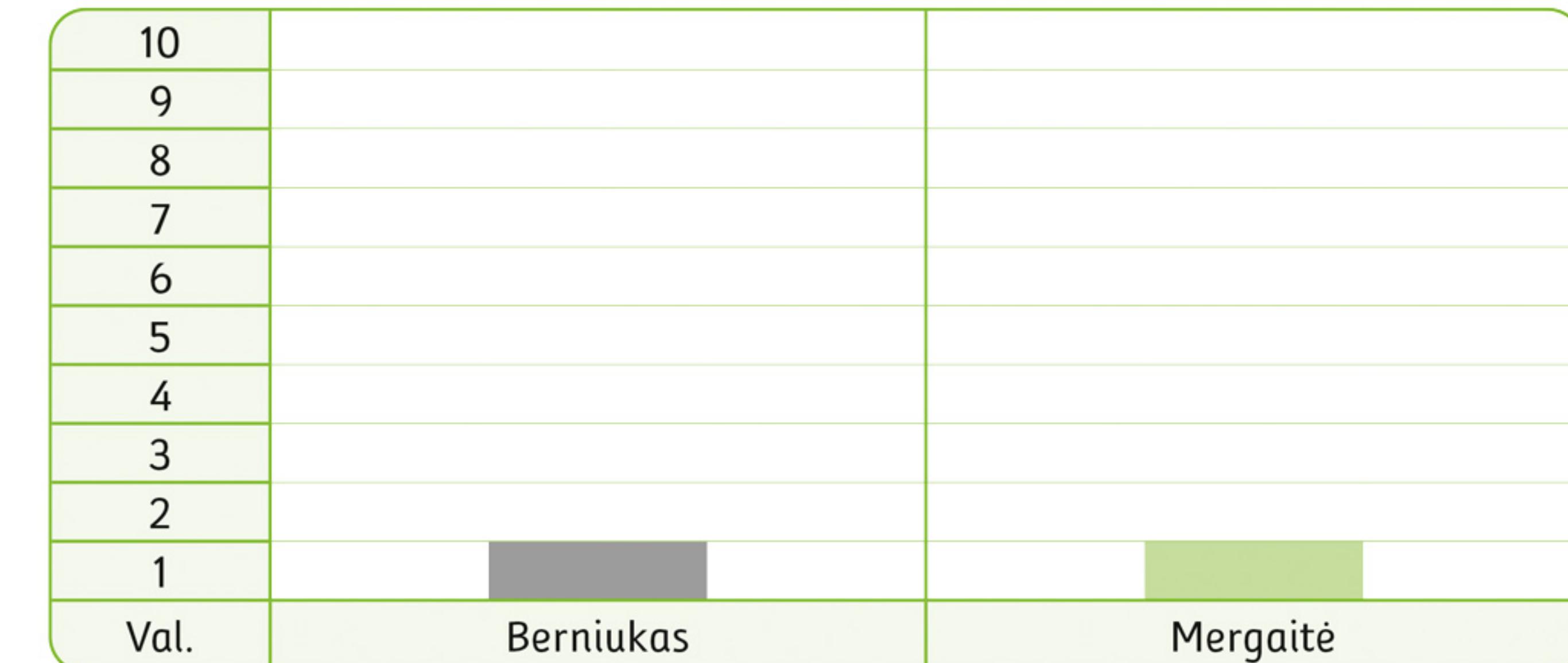
1. Ką vaikai veikia prie ekranų? Pažymėk ✓.

- Kiek laiko kiekvienas vaikas praleido prie ekranų? Parašyk.

Berniukas	... val.	Mergaitė	... val.

- Pavaizduok diagramą vaikų praleistą laiką prie ekranų.

- Kuriam vaikui patarsi praleisti mažiau laiko prie ekranų? Pažymėk ✓.

Berniukui

Mergaitei

Abiem vaikams

2. Stebék 3 dienas, kiek laiko praleidi prie ekranų. Pažymėk veiklą ir jos trukmę valandomis.

1 diena

Interaktyvi lenta
klasėje – apie 2 val.

2 diena

3 diena

- Kurią dieną prie ekranų praleidai daugiausia laiko? Kiek tai truko valandų?

... val.

- Įvertink, ar tau reikėtų riboti laiką prie ekranų? Pažymėk ✓ ir paaškink, kodėl.

TAIP	NE	Todėl, kad ...

SKIRTINGOS TAUTOS KURIA VALSTYBĘ

1. Tekste skirtingomis spalvomis pabrauk lietuvių ir lenkų švenčių tradicijas.

Ir lietuviai, ir lenkai laikosi senųjų tradicijų švēsdami didžiųsias šventes: Kūčias, Kalėdas, Užgavėnes, Velykas. Per Kūčias lenkai dengia stalą su 12 patiekalų, kaip ir lietuviai, o per Kalėdas prie stalo sėda visa šeima. Kai kuriose vietovėse lenkų namus aplanko gyvūnų kaukėmis persirengę giesmininkai. Per Velykas lietuviai ir lenkai margina kiaušinius. Lietuviai juos daužia, ridena, o lenkai dar ir laistosi vandeniu. Per Užgavėnes, kai lietuviai degina Morę, lenkai skandina skudurinę lélé Mažaną.

• Palygink lenkų švenčių tradicijas su lietuvių. Užpildyk lentelę.

	Kas panašu?	Kas skirtina?
Per Kūčias		
Per Kalėdas		
Per Užgavėnes		
Per Velykas		

• Kokią įdomią šventės tradiciją turi tavo šeima? Parašyk ir nupiešk.

2. Ką per šventes valgo lenkai ir vokiečiai? Nuspalvink, ką ir tu esi ragavęs.

Lenkai per visas šventes gausiai vaišinasi. Per Kūčias valgo burokelių ar grybų sriubą, įvairiai paruoštą silkę, žuvies patiekalus su padažais. Jų šventės neįsivaizduojamos be aguonų pyrago, meduolių, sausainių, desertų su medumi, aguonomis, riešutais ir razinomis.

Vokiečiai per Kūčias valgo įprastus šeimos patiekalus. O per Kalėdas valgo tradicinį patiekalą – keptą žąsių. Dar jie garsėja skaniais patiekalais iš mėsos, bulvių, raugintų kopūstų. Mégstamas Kalėdų šventės desertas – mielinis pyragas su razinomis ir džiovintais vaisiais.

• Kokį savo šeimos patiekalą pavadintum šventine tradicija? Parašyk.

3. Kokie yra tradiciniai karaimų kibinai? Susipažink.

Karaimų kibinai – tai ne kasdienis, o šventėms gamintas maistas. Šiandien yra kibinų, įdarytų mėsa, daržovėmis, grybais, varške. Tačiau tikrieji tradiciniai karaimų kibinai įdaryti tik jautiena, aviena, rečiau – vištiena. Pagal religines taisykles karaimai nevalgo kiaulienos, kaip žydai ir tutoriai. Tradiciniai kibinai būna pusmėnulio formos. Juos kepa iš mielinės arba sviestinės tešlos. Įdarui skirta mėsa turi būti ne sumalta, o smulkiai supjaustyta ir pagardinta svogūnais, prieskoniais. Geras kibinas labai sultingas, jį valgant turi bėgti skanios įdaro sultys.

Kibinai

• Su kokiais įdarais kibinų tau teko ragauti? Parašyk

• Ar tai buvo tradicinis karaimų patiekalas? Pažymėk ✓.

TAIP NE

• Kodėl taip manai? Parašyk.

MIŠINIAI

1. Apžiūrėk savo kuprinę. Ar jos turinį galima pavadinti mišiniu?

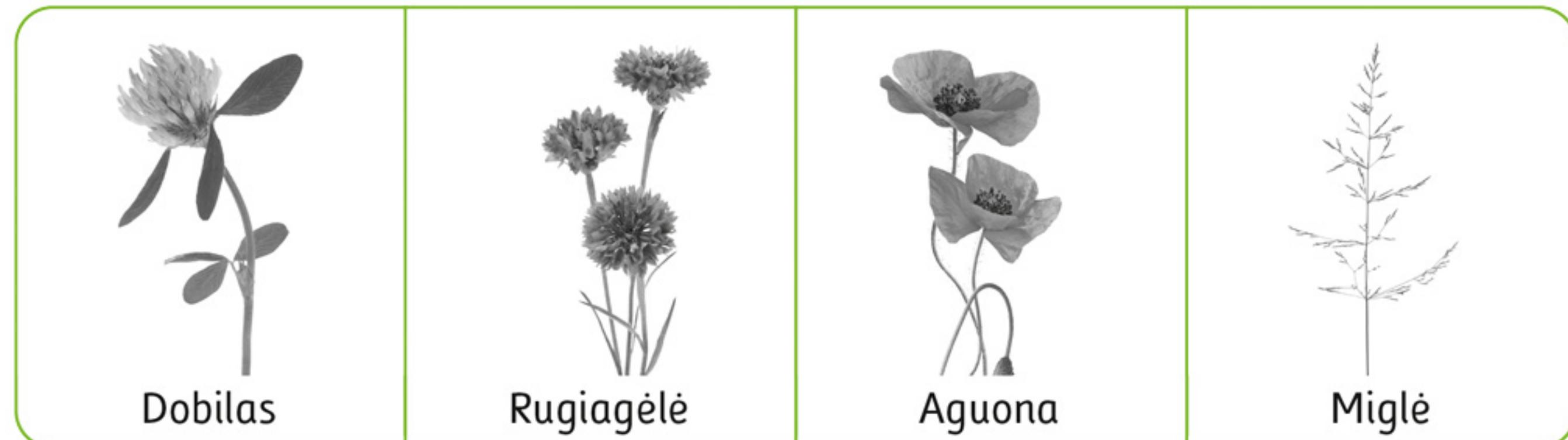
 TAIP NE

Kodėl taip manai?

2. Namuose atkreipk dėmesį į produktų etiketes. Ieškok mišinių. Irašyk, ką radai.

(Empty box for writing)

3. Teta Milda nusipirko séklų mišinių. Ji nori turėti gražią žyдинčią pievelę.

- Dobilai prazys baltais. Internete sužinok, kokios spalvos rugiagélės žiedai? O aguonas? Nuspalvink atitinkamomis spalvomis.

Rugiagélė

Aguona

- Pasvarstyk, kodėl Milda pirko mišinių, o ne 4 pakuotes skirtingu augalų séklų.

(Empty box for writing)

4. Kada mišinių vadiname tirpalu? Parašyk.

- Paveikslėliuose rask tirpalus ir juos pažymėk **T** raide.

Limonadas

Salotos

Kakava

5. Kokis medžiagų atskyrimo būdas pavaizduotas?

- Kokia seka vyksta šis medžiagų atskyrimo tyrimas? Sunumeruok.

6. Skirtingos formos makaronus pavyko sugrupuoti. Koks medžiagų atskyrimo būdas pritaikytas?

